

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSPA-140-21(3)/12

Warszawa, 12 marca 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję przyjęte przez **Radę Ministrów stanowisko** wobec prezydenckiego projektu ustawy

- o nasiennictwie (druk nr 176).

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

(-)Donald Tusk

Stanowisko Rady Ministrów
do prezydenckiego projektu ustawy o nasiennictwie (druk nr 176)

Prezydencki projekt ustawy o nasiennictwie (druk 176), zawiera przepisy dotyczące rejestracji odmian, wytwarzania i oceny materiału siewnego oraz obrotu tym materiałem. Projekt ten jest co do zasady tożsamy z ustawą o nasiennictwie uchwaloną przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 1 lipca 2011 r., a następnie przekazaną przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Sejmowi do ponownego rozpatrzenia z powodu jej niezgodności z prawem Unii Europejskiej.

Zasadnicza różnica pomiędzy tekstem ustawy o nasiennictwie uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej a prezydenckim projektem ustawy o nasiennictwie polega na usunięciu z art. 104 ust. 2 zakazu dotyczącego dopuszczania do obrotu materiału siewnego odmian zawierających modyfikację genetyczną. Jednocześnie w art. 139 projektu przewidziano, że traci moc ustawa z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie (Dz. U. z 2007 r. Nr 41, poz. 271, z późn. zm.), z wyjątkiem przepisów art. 5 ust. 4, art. 11 ust. 2 pkt 7, art. 57 ust. 3 oraz art. 67-69 w zakresie dotyczącym art. 57 ust. 3 ustawy z dnia 26 czerwca 2003 r. o nasiennictwie. Tym samym w projekcie proponuje się, by utrzymane zostały w mocy przepisy dotyczące zakazu rejestracji odmian genetycznie zmodyfikowanych oraz zakazu obrotu materiałem siewnym tych odmian.

Należy podkreślić, że utrzymanie ww. zakazów jest sprzeczne z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 lipca 2009 r. sygn. C-165/08 w sprawie ze skargi Komisji Wspólnot Europejskich przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej. W wyroku tym bowiem Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że „zakazując swobodnego obrotu materiałem siewnym odmian genetycznie zmodyfikowanych oraz wpisu odmian genetycznie zmodyfikowanych do krajowego rejestru odmian, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na mocy art. 22 i 23 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylającej dyrektywę Rady 90/220/EWG, jak również na mocy art. 4 ust. 4 i art. 16 dyrektywy Rady 2002/53/WE z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie wspólnego katalogu odmian gatunków roślin rolniczych.” Jednocześnie należy zaznaczyć, że prezydencki projekt ustawy o nasiennictwie jest co do zasady tożsamy z rządowym projektem ustawy o nasiennictwie, z wyjątkiem przepisów zakazujących rejestracji odmian genetycznie zmodyfikowanych oraz obrotu materiałem siewnym tych odmian (art. 139 prezydenckiego projektu ustawy), a także przepisów dotyczących zaciągania kredytów przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (art. 129 pkt 3 prezydenckiego projektu ustawy).

Biorąc pod uwagę konieczność pilnego wdrożenia przepisów:

- 1) dyrektywy Rady 2008/90/WE z dnia 29 września 2008 r. w sprawie obrotu materiałem rozmnożeniowym roślin sadowniczych oraz roślinami sadowniczymi przeznaczonymi do produkcji owoców (Dz. Urz. UE L 267 z 08.10.2008, str. 8), której termin wdrożenia został określony na dzień 31 marca 2010 r., a termin obowiązywania na dzień 30 września 2012 r.;
- 2) dyrektywy Komisji 2009/145/WE z dnia 26 listopada 2009 r. przewidującej pewne odstępstwa w odniesieniu do zatwierdzania populacji miejscowych i odmian warzyw tradycyjnie uprawianych w poszczególnych miejscach i rejonach zagrożonych erozją genetyczną oraz odmian warzyw niemających wewnętrznej wartości dla plonów o przeznaczeniu handlowym, wyprodukowanych w celu uprawy w określonych warunkach, oraz wprowadzania do obrotu materiału siewnego tych populacji miejscowych i odmian (Dz. Urz. UE L 312 z 27.11.2009, str. 44), której termin wdrożenia określono na dzień 31 grudnia 2010;
- 3) dyrektywy Komisji 2010/60/WE z dnia 30 sierpnia 2010 r. przewidującej pewne odstępstwa dotyczące wprowadzania do obrotu mieszanek materiału siewnego roślin pastewnych przeznaczonych do wykorzystania w celu ochrony środowiska naturalnego (Dz. Urz. UE L 228 z 31.08.2010, str. 10), której termin wdrożenia określono na dzień 30 listopada 2011 r.;
- 4) decyzji Komisji 2011/180/UE z dnia 23 marca 2011 r. wdrażającej dyrektywę Rady 2002/55/WE w odniesieniu do warunków zezwalania na wprowadzenie do obrotu małych opakowań mieszanek standardowego materiału siewnego różnych odmian roślin warzywnych tego samego gatunku

- Rada Ministrów opiniuje pozytywnie prezydencki projekt ustawy o nasiennictwie, zawarty w druku sejmowym nr 176, z wyjątkiem przepisów zakazujących rejestracji odmian genetycznie zmodyfikowanych oraz obrotu materiałem siewnym tych odmian.

Prezydencki projekt ustawy o nasiennictwie, w zakresie w jakim utrzymuje zakaz dopuszczenia do obrotu materiału siewnego odmian roślin zawierających modyfikacje genetyczną oraz zakaz wpisu odmian roślin genetycznie zmodyfikowanych do krajowego rejestru, jest niezgodny z prawem Unii Europejskiej.

W zakresie wdrażania dyrektyw, o których mowa powyżej, prezydencki projekt ustawy o nasiennictwie jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Podkreślić należy, że utrzymanie zakazów w zakresie rejestracji odmian genetycznie zmodyfikowanych oraz obrotu materiałem siewnym tych odmian będzie skutkowało dotkliwymi sankcjami finansowymi dla Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 260 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jeżeli Komisja uzna, że dane Państwo Członkowskie nie podjęło środków zapewniających wykonanie wyroku Trybunału, może ona wnieść sprawę do Trybunału

Sprawiedliwości Unii Europejskiej, po umożliwieniu temu Państwu przedstawienia uwag. Wskazuje ona wysokość ryczału lub okresowej kary pieniężnej do zapłacenia przez dane Państwo Członkowskie, jaką uzna za odpowiednią do okoliczności. Jeżeli Trybunał stwierdza, że dane Państwo Członkowskie nie zastosowało się do jego wyroku, może na nie nałożyć ryczałt lub karę pieniężną.

Minimalny ryczałt dla Rzeczypospolitej Polskiej wynosiłby 4 mln 163 tys. euro (przy zastosowaniu współczynnika zdolności płatniczej dla Rzeczypospolitej Polskiej: 7,88). Jeżeli jednak kara ryczału obliczona według stawek dziennych byłaby wyższa niż ryczałt minimalny, Trybunał Sprawiedliwości mógłby nałożyć kary według stawek dziennych. Ponadto, Trybunał Sprawiedliwości mógłby nałożyć na Rzeczpospolitą Polską okresową karę pieniężną w wysokości od 5 tys. do 302 tys. euro za każdy dzień niewykonania przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązania. Komisja Europejska dnia 6 kwietnia 2011 r. wystosowała zarzuty formalne w trybie art. 260 ust. 2 TFUE („wezwanie do usunięcia naruszenia”) w związku z niewykonaniem wyroku w sprawie C-165/08. W związku z powyższym w najbliższym czasie Polska może się spodziewać skargi do TSUE w powyższym trybie wraz z wnioskiem o nałożenie kary finansowej.

Dodatkowo należy wskazać, że wprowadzenie zakazów rejestracji odmian genetycznie zmodyfikowanych oraz obrotu materiałem siewnym tych odmian mogłoby doprowadzić do powstania odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa. Podmioty indywidualne bowiem, które wskutek naruszenia prawa wspólnotowego przez państwa członkowskie poniosły szkody, mogą wystąpić z roszczeniami odszkodowawczymi. Istnienie takiego uprawnienia (i jednocześnie obowiązku leżącego po stronie państwa członkowskiego do zapłaty odszkodowania) zostało stwierdzone m.in. w wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości dnia 19 listopada 1991 r. w sprawie Francovich i inni przeciwko Włochom (sygn. C 6/90).

W związku z powyższym, mając na uwadze, że upoważnienie zawarte w ust. 9 art. 104 daje możliwość wprowadzenia, w drodze rozporządzenia, zakazu stosowania materiału siewnego odmian nieprzydatnych do uprawy w warunkach klimatyczno-glebowych Rzeczypospolitej Polskiej lub stanowiących zagrożenie zdrowia ludzi, zwierząt, roślin oraz dla środowiska, w tym wprowadzenia zakazu dla materiału siewnego odmian genetycznie zmodyfikowanych, ze względu na rangę i znaczenie tego zakazu, uzasadnione jest upoważnienie Rady Ministrów do wydania ww. rozporządzenia. Dlatego też należy nadać nowe brzmienie ust. 9 w art. 104:

„9. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić zakaz stosowania materiału siewnego określonych odmian, kierując się ich nieprzydatnością do uprawy w warunkach klimatyczno-glebowych Rzeczypospolitej Polskiej lub koniecznością uniknięcia zagrożeń zdrowia ludzi, zwierząt, roślin oraz dla środowiska.”

Ponadto, w tekście upoważnienia po wyrazie „odmian” usunięto wyrazy „wpisanych do wspólnotowych katalogów”. Zmiana ta ma na celu możliwość wprowadzenia zakazu stosowania materiału siewnego jakiegokolwiek odmiany, która stwarza zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt, roślin oraz dla środowiska, a nie tylko odmian wpisanych do wspólnotowych katalogów.

W związku z powyższą zmianą konieczne jest rozszerzenie działań Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa o nadzór nad stosowaniem materiału siewnego.

W Tytule X Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe należy dodać nowy art. 127, a następne artykuły przenieść:

„ Art. 127. W ustawie z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.) art. 78 otrzymuje brzmienie:

„Art. 78. Inspekcja realizuje zadania związane z nadzorem nad zdrowiem roślin, zapobieganiem zagrożeniom związanym z obrotem i stosowaniem środków ochrony roślin oraz nadzorem nad wytwarzaniem, oceną, obrotem i stosowaniem materiału siewnego, określone w ustawie oraz w przepisach o nasiennictwie i przepisach innych ustaw.”

Mając na uwadze art. 21 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240, z późn. zm.), za zasadne należy również uznać nadanie nowego brzmienia art. 129 pkt 3 projektu ustawy:

„3) po art. 15 dodaje się art. 15a w brzmieniu:

„Art. 15a. 1. Centralny Ośrodek może zaciągać kredyt na prowadzoną działalność rolniczą.

2. Zaciągnięcie kredytu przez Centralny Ośrodek wymaga zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa i ministra właściwego do spraw finansów publicznych.”